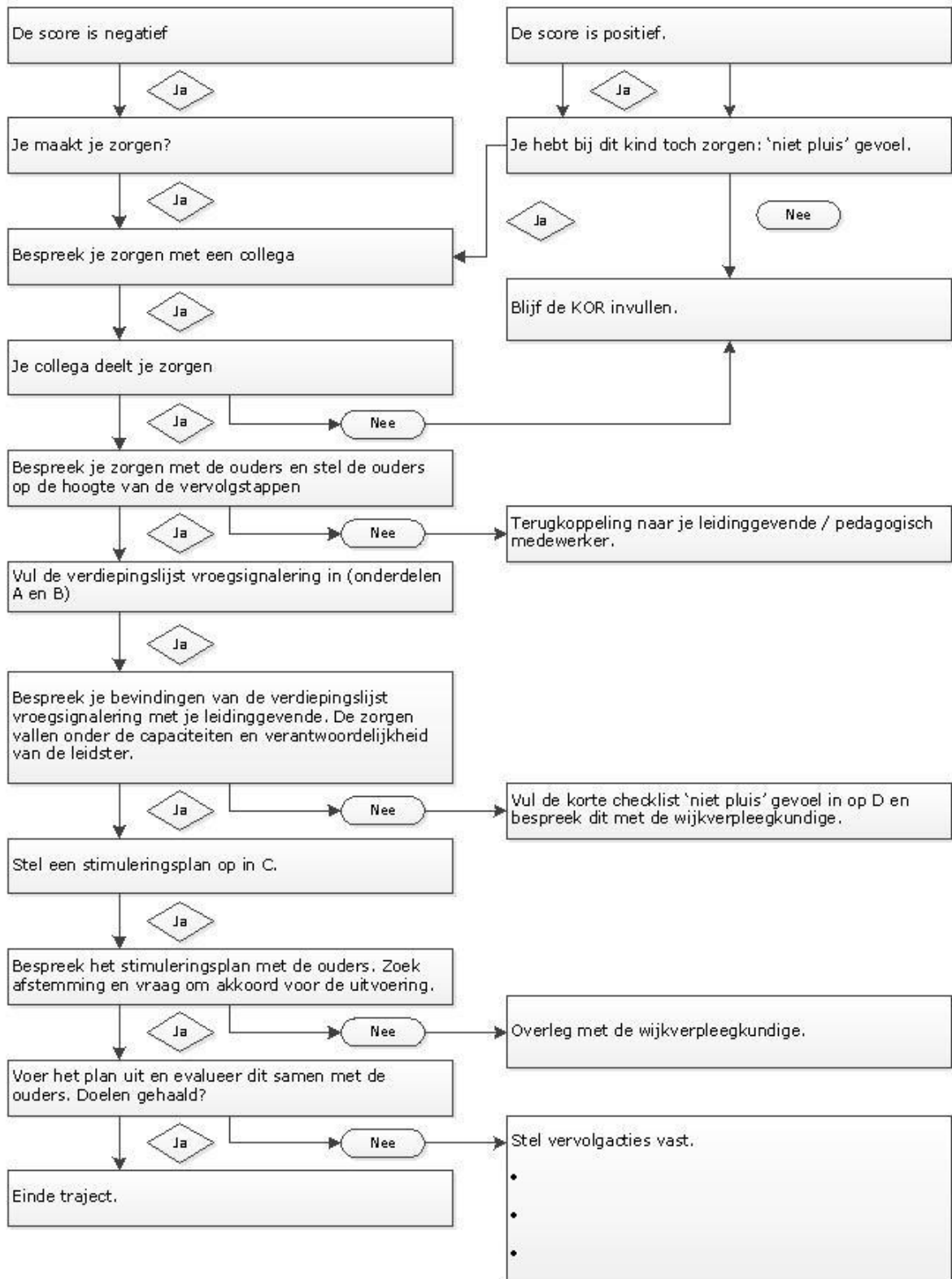

Checklist Vroegsignalering

Invullen KOR

A. Verdiepingslijst Vroegsignalering

Opvallend gedrag

Naam kind: _____

Ingevuld door: _____

Gedrag waarover ik me zorgen maak:

-
-
-
-
-
-
-
-
-

Maak een keuze. Aan welk gedrag ga ik werken?

Wanneer en hoe vaak komt het opvallende gedrag voor?

Wanneer vertoont het kind gewenst gedrag?

Wat zijn de sterke punten van het kind?

-
-
-
-
-
-
-

C. Stimuleringsplan

Naam kind: _____

Datum: _____

Tijdsplanning: _____

Achtergrondinformatie:

Stimuleringsgebieden:

-
-
-
-
-
-

Doelen: wat wil ik precies bereiken?

-
-
-
-
-
-

Activiteiten	Materiaal	Tijdsplanning

Afspraken met ouders (indien van toepassing)

Welke doelen zijn behaald:

-
-
-
-
-

Zijn er vervolgstappen nodig?

D. Checklist 'niet plus' gevoel

Deze checklist is bedoeld om in het gesprek met de wijkverpleegkundige, je 'niet plus' gevoel te onderbouwen.

Gedrag in de groep:

- passief (b.v. in zichzelf gekeerd/meegaand/apathisch/lusteloos);
- agressief (b.v. slaan/schoppen/overmatig boos);
- angstig/nerveus/wantrouwend;
- kind uit geen gevoel bij lichamelijke of emotionele pijn;
- schijngedrag of clownesk gedrag;
- kind blijft achter in ontwikkeling (cognitief en emotioneel);
- negatief lichaamsbeeld, ontevredenheid over, boosheid op of schaamte voor eigen lichaam.

Uiterlijk en verzorging:

- slecht gekleed;
- slechte hygiëne (ongewassen haar/kleren/slecht verzorgd gebit/luieruitslag et cetera);
- lichamenlijk verwondingen (blauwe plekken/genitaliën/overmatig jeuk et cetera);
- kind heeft voedingsproblemen, spuugt veel of is ondervoed;
- angst om uit te kleden/op de rug te liggen.

Relatie kind – leidster:

- lege blik en vermijden oogcontact;
- schrikreactie bij lichamenlijk contact;
- allemansvriend ook bijvoorbeeld naar vreemde volwassenen in de groep.

Relatie kind – ouder/verzorger:

- sterk afhankelijk gedrag;
- onverschilligheid;
- angst;
- opvallend ander gedrag als ouder in de buurt is.

Relatie ouder/verzorger - kind

- toont weinig belangstelling voor het kind;
- klaagt overmatig over het kind;
- troost niet bij huilen;
- draagt kind als een 'postpakketje';
- ouder verwacht teveel zelfredzaamheid van het kind.

Signalen ouder:

- nerveus, onzeker, gespannen of heel druk;
- pesterig, opvallend streng of hard;
- komt afspraken niet na;
- haalt plotseling het kind van kinderdagverblijf of peuterspeelzaal.

Bevestigt deze lijst je vermoedens, bespreek de lijst met wijkverpleegkundige

Bijlage Uitgebreide Signalenlijst Kindermishandeling 0-4 jaar

Voorwoord

Als een kind mishandeld, verwaarloosd en/of misbruikt wordt, kan hij signalen uitzenden. Het gebruik van een signalenlijst kan zinvol zijn, maar biedt ook een zekere mate van schijnzekerheid. De meeste signalen zijn namelijk stressindicatoren, die aangeven dat er iets met een kind aan de hand is. Dit kan ook iets anders zijn dan kindermishandeling (chtscheiding, overlijden van een familielid, et cetera). Hoe meer signalen van deze lijst een kind te zien geeft, hoe groter de kans dat er sprake kan zijn van kindermishandeling.

Het is niet de bedoeling om aan de hand van een signalenlijst het 'bewijs' te leveren van mishandeling. Het is wel mogelijk om een vermoeden van mishandeling meer te onderbouwen naarmate er meer signalen uit deze lijst geconstateerd worden. Een goed beargumenteerd vermoeden is voldoende om in actie te komen! Volg daarin het opgestelde protocol ten aanzien van vermoedens van kindermishandeling.

De signalen die in deze lijst vermeld worden, hebben betrekking op alle vormen van mishandeling. Aan het einde van de lijst zijn nog enkele signalen opgenomen die meer specifiek zijn voor seksueel misbruik. Om een duidelijk beeld te krijgen van wat er aan de hand zou kunnen zijn, is het van belang de hele context van het gezin erbij te betrekken. Daarom worden ook een aantal signalen van ouders en gezin genoemd. U kunt ook altijd overleggen met het AMK over signalen die u zorgen baren, bijvoorbeeld blauwe plekken op vreemde plaatsen.

1. Psychosociale signalen

Ontwikkelingsstoornissen:

- achterblijven in taal-, spraak-, motorische, emotionele en/of cognitieve ontwikkeling;
- schijnbare achterstand in verstandelijk ontwikkeling;
- regressief gedrag;
- niet zindelijk op leeftijd waarvan men het verwacht;

Relationele problemen

ten opzichte van de ouders/verzorgers:

- totale onderwerping aan de wensen van de ouders;
- sterk afhankelijk gedrag ten opzichte van de ouders;
- onverschilligheid ten opzichte van de ouders;
- kind is bang voor ouder;
- kind vertoont heel ander gedrag als ouders in de buurt zijn.

ten opzichte van andere volwassenen:

- bij oppakken houdt het kind zich opvallend stijf;
- bevriezing bij lichamelijk contact;
- allemansvriend;
- lege blik in ogen en vermijden van oogcontact;
- waakzaam, wantrouwend.

ten opzichte van andere kinderen:

- speelt niet met andere kinderen;
- is niet geliefd bij andere kinderen;
- wantrouwend;
- terugtrekken in eigen fantasiewereld.

Gedragsproblemen

- plotselinge gedragsverandering;
- geen of nauwelijks spontaan spel, geen interesse in spel;
- labiel, nerveus;
- depressief;
- angstig;
- passief, in zichzelf gekeerd, meegaand, apathisch, lusteloos;
- agressief;
- hyperactief;
- niet lachen, niet huilen;
- niet tonen van gevoelens, zelfs niet bij lichamelijke pijn;
- eetproblemen;
- slaapstoornissen;
- vermoeidheid, lusteloosheid.

2. Medische signalen

Lichamelijke kenmerken (specifiek voor lichamelijke mishandeling):

- blauwe plekken;
- krab-, bijt- of brandwonden;
- botbreuken;
- littekens.

Voedingsproblemen:

- ondervoeding;
- voedingsproblemen bij baby's;
- steeds wisselen van voeding;
- veel spugen;
- matig groeien, ondanks voldoende hoeveelheid voeding;
- weigeren van voeding;
- achterblijven in lengtegroei.

Verzorgingsproblemen:

- slechte hygiëne;
- ernstige luieruitslag;
- onvoldoende kleding;
- onvoldoende geneeskundige en tandheelkundige zorg;
- veel ongevallen door onvoldoende toezicht;
- herhaalde ziekenhuisopnamen;
- recidiverende ziekten door onvoldoende zorg;
- traag herstel door onvoldoende zorg.

3. Kenmerken ouders/gezin

Ouder/verzorger - kind relatiestoornis:

- ouder draagt kind als een 'postpakketje';
- ouder troost kind niet bij huilen;
- ouder klaagt overmatig over het kind;
- ouder heeft irreële verwachtingen ten aanzien van het kind;
- ouder toont weinig belangstelling voor het kind.

Signalen ouder/verzorger:

- geweld in eigen verleden;
- apathisch en (schijnbaar) onverschillig;
- onzeker, nerveus en gespannen;
- onderkoeld brengen van eigen emoties;
- negatief zelfbeeld;
- steeds naar andere artsen/ziekenhuizen gaan ('shopping');
- afspraken niet nakomen;
- kind opeens van de kinderopvang afhaken;
- aangeven het bijna niet meer aan te kunnen;
- ouder met psychiatrische problemen;
- verslaafde ouder.

Gezinskenmerken:

- 'multiprobleem' gezin;
- ouder die er alleen voorstaat;
- regelmatig wisselende samenstelling van gezin;
- isolement;
- vak verhuizen;
- sociaaleconomische problemen: werkloosheid, slechte behuizing, migratie, et cetera;
- veel ziekte in het gezin;
- draaglast gezin gaat draagkracht te boven;
- geweld wordt gezien als middel om problemen op te lossen.

4. Signalen specifiek voor seksueel misbruik

Lichamelijke kenmerken:

- verwondingen aan genitaliën;
- vaginale infecties en afscheiding;
- jeuk bij vagina en/of anus;
- problemen bij het plassen;
- recidiverende urineweginfecties;
- pijn in de bovenbenen;
- pijn bij lopen en/of zitten;
- seksueel overdraagbare ziekten.

Relationele problemen

Angst voor mannen of vrouwen in het algemeen of voor een man of vrouw in het bijzonder.

Gedragsproblemen

afwijkend seksueel gedrag:

- excessief en/of dwangmatig masturberen;
- angst voor lichamen contact of juist zoeken van seksueel getint lichamen contact;
- niet leeftijdsadequaate seksueel spel;

- niet leeftijdsadequate kennis van seksualiteit;
- angst om zich uit te kleden;
- angst om op de rug te liggen;
- negatief lichaamsbeeld: ontevredenheid over, boosheid op of schaamte voor eigen lichaam;
- schrikken bij aangeraakt worden;
- houterige motoriek (onderlichaam 'op slot');
- geen plezier in bewegingsspel.

5. Signalen die specifiek zijn voor kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld

Gedragsproblemen:

- agressie: kopiëren van gewelddadig gedrag van vader (sommige kinderen, m.n. jongens kopiëren hun vaders gedrag door hun moeder of jongere broertjes/zusjes te slaan);
- opstandigheid;
- angst;
- negatief zelfbeeld;
- passiviteit en teruggetrokkenheid;
- zichzelf beschuldigen;
- verlegenheid.

Problemen in sociaal gedrag en competentie:

- wantrouwen ten aanzien van de omgeving;
- gebrek aan sociale vaardigheden.

Schoolproblemen:

- moeite met concentreren;
- overcompenseren (opvallend extra inzet op school).